

30 coses que pots fer tu contra el canvi climàtic

Petites actituds personals permeten lluitar contra l'escalfament global de manera efectiva

MARIO MARTÍN MATAS / IL·LUSTRACIONS: EDUARD FORROLL | ACTUALITZADA EL 28/11/2015 23:53

Pensar en global, actuar en local. La frase, impossible d'atribuir a algú en concret, ha sigut utilitzada extensament en diversos àmbits i durant molts anys, però guanya especial rellevància a l'hora de parlar de canvi climàtic. Contra els discursos que neguen aquesta realitat, o bé que la minimitzen perquè creuen que la ciència farà possible que la humanitat s'hi adapti sense cap terrabastall, hi ha mesures concretes, del dia a dia, que tothom pot posar en pràctica per reduir la seva empremta ecològica.

“Cada cop hi ha més evidències que el canvi climàtic és un problema arreu del món, també a casa nostra”, assegura el secretari de Medi Ambient i Sostenibilitat de la Generalitat, Josep Enric Llebot. Abans de fer el salt a l'administració, Llebot va coordinar dos informes sobre els efectes del canvi climàtic a Catalunya i creu que, a grans trets, s'ha aconseguit fer avanços en la conscienciació ciutadana i en l'assumpció de la idea que cal adaptar-se. Hi ha assignatures pendents, reconeix, i accepta que els poders públics han de servir per encoratjar la població a canviar determinats estils de vida. La millora del transport públic, especialment fora de Barcelona, és una necessitat “evident” per facilitar que no s'utilitzi tant el vehicle privat, diu, i menciona especialment la xarxa de Rodalies per assumir que hi ha “força coses a millorar” i que no sempre s'està responent com caldria.

Mesures pendents

Millorar la gestió dels residus perquè augmentin les taxes de reciclatge, potser amb la implantació d'un sistema de recollida porta per porta -Llebot creu que podria ser vàlid a tot arreu, però accepta que abans caldria “preparar molt” la població-, o bé fomentar més les energies renovables són dues coses més que el secretari de Medi Ambient esmenta com a millorables. És per això que es mostra molt crític amb el gravamen imposat per l'Estat als productors privats d'energia solar: “No facilitar que la gent pugui posar-se unes plaques solars a casa és anar a l'inrevés”, lamenta.

Coincidint amb la Cimera de París ha sorgit una nova plataforma que vol actuar com a grup de pressió en favor del medi ambient. El Moviment per la Justícia Climàtica, que es manifesta avui pels carrers de Barcelona, i també en altres ciutats del món, creu que l'acord al qual arribaran els estats units a la capital francesa serà “probablement insuficient”. És per això que aposta per mantenir la seva activitat més enllà de la cimera i pressionar els representants polítics perquè construeixin un altre model econòmic.

“La crisi mediambiental i la crisi social estan molt relacionades”, explica la portaveu del Moviment, Anna Pérez, per advertir que els països més rics del planeta, englobats en el G-20, atorguen quatre vegades més subvencions a la producció de combustibles fòssils que al foment de les energies renovables, i això “no té cap mena de sentit”.

Més conscienciació

Pérez argumenta que la pressió i la mobilització són essencials per canviar un model que no porta enlloc i que està molt pensat per afavorir energies brutes. De fet, assegura que l'actual comissari europeu d'Energia i Canvi Climàtic, Miguel Arias Cañete, ha dedicat el 70% de la seva agenda pública a reunir-se amb lobis de la indústria del cotxe i del petroli. També posa l'èmfasi en el sistema de producció i distribució d'aliments a escala global, al qual responsabilitza de la meitat de les emissions globals, per subratllar així la necessitat de menjar productes locals i de temporada, i fa una crida a reduir el consum de carn.

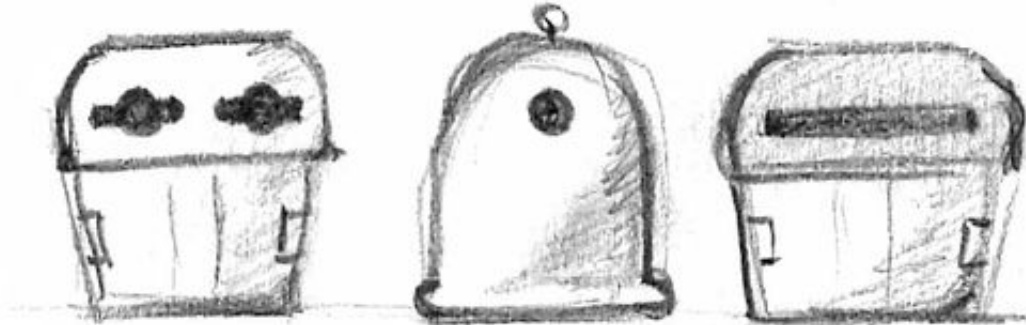
En un context en què els efectes del clima guanyaran cada vegada més rellevància, els ciutadans tenen molt a dir. Ho assegurava el Capità Enciam, que a mitjans dels 90 proclamava des de TV3 que "els petits canvis són poderosos". Això, l'acció local com a instrument global, o deixar el món millor de com s'ha trobat. Diferents cares d'una mateixa moneda.

1. Rebutjar bosses de plàstic a l'hora d'anar a comprar

Des que Catalunya va firmar el 2009 el Pacte per la Bossa amb les grans superfícies i supermercats, s'ha aconseguit reduir-ne un 52% el consum per habitant, en passar de 327 a 156 bosses per persones el 2012. Tot i així encara és massa, i el Govern s'ha fixat com a objectiu arribar a les 33 bosses per persona el 2020, una xifra fins i tot més ambiciosa que la que ha establert una directiva de la UE -passar de les 190 actuals de

mitjana a 40 l'any 2025-. Comprar aliments mínimament envasats i reduir la utilització del paper d'alumini són dues estratègies més que van en la mateixa direcció, i que permetran fer baixar l'ús de primeres matèries i de l'energia necessària per produir-les.

2. Utilitzar els contenidors urbans per reciclar paper, vidre i plàstic

La taxa de reciclatge dels catalans es manté estable al voltant del 38% des de fa anys, un percentatge manifestament millorable i que el Govern vol situar per sobre del 50% abans del 2020. La utilització que fan els ciutadans del contenidor verd per llençar el vidre, el groc per al plàstic i el blau per al paper és cabdal per assolir aquesta xifra, però també ho és millorar la qualitat del que es recicla. Són dades eloqüents que en reciclar una tona de paper se salven 17 arbres, en recuperar dues tones de plàstic s'estalvia una tona de petroli o bé que fabricar vidre a partir de material reutilitzat representa un estalvi d'energia del 44%. Reciclar no només evita la destrucció del medi, també redueix els costos.

3. Utilitzar els punts verds per millorar la qualitat del reciclatge

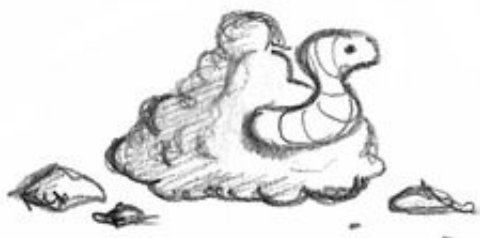
Les piles, les bombetes i l'oli de cuina usat són tres productes molt contaminants que necessiten un tractament especial. Només un litre d'oli, per exemple, pot fer malbé un milió de litres d'aigua potable. Els punts verds estan destinats a recollir aquests productes

i, per fer-los més atractius, diversos ajuntaments apliquen descomptes en la taxa d'escombraries que paguen els ciutadans si els utilitzen. També hi ha nombroses iniciatives solidàries per donar una segona vida a les peces de roba o als llibres. Passa el mateix amb els medicaments, els productes tecnològics o les joguines. Tot i que alguna cosa ja no faci servei, és possible que pugui tenir una segona oportunitat.

4. Reutilitzar, reparar i adaptar objectes abans que llençar-los

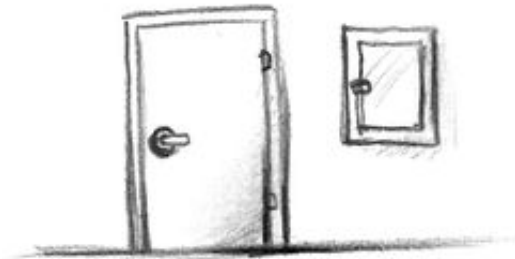
Més consciència mediambiental, la moda de fer-s'ho un mateix - *do it yourself* - i la crisi econòmica s'han aliat per provocar en els últims anys el creixement exponencial de mercats de segona mà i d'intercanvi, però també dels cursets i dels tallers per aprendre a reparar estris. Una bona mostra és el programa *Reparat millor que nou*, que impulsa l'Àrea Metropolitana de Barcelona, però els exemples van més enllà. L'estalvi de diners és un factor que ha contribuït a aquest auge, però posar en valor els objectes antics, simplement pel fet de ser-ho, també ha esdevingut important. De retruc, això representa un respir per al medi ambient, que d'aquesta manera estalvia recursos i energia.

5. Separar la matèria orgànica o, si és possible, fer compost

La matèria orgànica en descomposició provoca l'emissió de gasos contaminants i genera

lixiviats, un líquid molt contaminant. Per aquesta raó, el Govern va imposar l'any 2008 als municipis la seva recollida selectiva -l'ideal seria fer compost casolà per al jardí o l'hort, però poca gent té aquesta possibilitat-. Malgrat que és la fracció que més pesa a la bossa d'escombraries, es recull de manera selectiva menys d'una tercera part de la que es genera, i amb un percentatge elevat d'impropis. Utilitzar bosses biodegradables és necessari per contribuir a generar un adob orgànic de qualitat, un dels objectius últims d'aquest procés. Així es pot millorar la qualitat dels sòls i es redueix la utilització de fertilitzants químics.

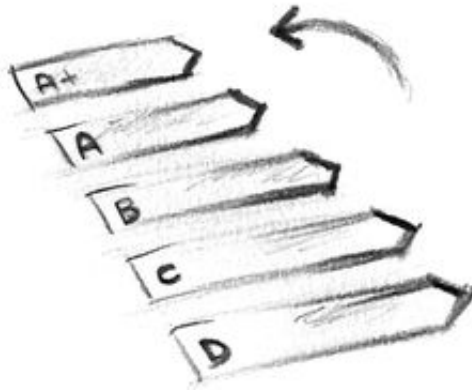

6. Aïllar finestres i portes per augmentar l'eficiència energètica

El càlcul varia en funció de la llar, però, en general, un habitatge pot estalviar un 30% d'energia amb un bon aïllament tèrmic. Els punts febles per on s'escapa més calor són finestres, portes, terres i sostres. L'Institut Català de l'Energia (Icaen) disposa de nombrosa informació sobre els diferents sistemes que hi ha al mercat per millorar l'eficiència de la llar. La idea general és que, en cas de fer obres, se substitueixin finestres antigues per altres de doble vidre. A més, reservar un espai als murs exteriors per col·locar planxes aïllants pot contribuir a reduir la despesa energètica. Sense arribar a fer obres, enganxar rivets plàstics als marcs de portes i finestres és una mesura econòmica i igualment efectiva.

7. Ajustar la temperatura de la calefacció i de l'aire condicionat

Situar la calefacció entre 19 i 21 graus centígrads és suficient a l'hivern, i per cada grau que baixa el termòstat s'estalvia un 8% d'energia. En cas de sortir de casa una estona, pot ser més útil abaixar-ho fins als 15 graus i, això sí, a l'hora d'anar a dormir és millor apagar-lo. La ubicació més eficient dels radiadors per escalfar una estança és sota la finestra, i cal no tapar-los amb mobles o altres objectes que n'obstrueixin l'acció. A l'estiu n'hi ha prou posant l'aire condicionat a 26 graus. A més, no cal abaixar la temperatura quan s'engega perquè l'habitatge no es refredarà abans. En cas d'instal·lació, val la pena ubicar l'aparell en un lloc on no hi toqui el sol i des d'on hi hagi una bona circulació de l'aire.

8. Substituir els electrodomèstics per d'altres més eficients

Fixar-se en el consum energètic dels electrodomèstics a l'hora de comprar-ne un pot representar un estalvi important. A la pràctica, el cost dels que són de classe A -els més eficients- s'amortitza al llarg de la seva vida útil amb el pagament del rebut de la llum. Limitar l'ús dels electrodomèstics menys necessaris, com l'assecadora, és útil. També ho és posar la rentadora i el rentaplats només quan estiguin plens i no a mitges. Un altre consell interessant és escollir la mida de la nevera més adequada a les necessitats personals. El frigorífic representa el 9% del consum d'energia de la llar i el seu preu de mercat queda superat amb el temps per l'energia que consumeix: ser eficient surt a compte.

9. Desconnectar del tot els aparells electrònics quan no s'utilitzen

Els aparells electrònics tenen un consum d'energia permanent quan estan connectats i en espera -el mode *standby*- que s'acosta als 1,5 kilowatts al dia. Per aquesta raó, apagar-los amb l'interruptor propi de l'aparell i no amb el comandament a distància pot evitar un consum innecessari i, en termes econòmics, permetre un estalvi al voltant de 50 euros a l'any. Fins i tot els carregadors del mòbil permanentment endollats gasten energia, però en aquest cas es tracta d'una quantitat ínfima, que no suposaria més despesa que uns cèntims a l'any. Substituir els tradicionals lladres per d'altres que incorporin un interruptor, i mantenir-los apagats quan no siguin necessaris, pot ser una bona estratègia.

10. Posar a bullir l'aigua justa i utilitzar tapadores per escalfar-la abans

Fer servir aigua calenta multiplica per quatre o cinc el seu preu. Més enllà de rentar els plats o dutxar-se, posar l'aigua a bullir és un dels processos més comuns que s'utilitzen per escalfar-la. Sobre aquest punt, és millor posar a bullir l'aigua justa que es necessiti i no omplir l'olla perquè després en sobri. També representa un estalvi tancar el recipient per accelerar el procés i facilitar així que s'arribi abans als necessaris 100 graus centígrads. La cuina, de fet, és un focus on es concentra bona part de l'estalvi potencial d'una llar. Aprofitar la calor residual del forn per acabar de cuinar un aliment, o bé no utilitzar-lo per descongelar aliments, per exemple, és una altra estratègia que va en la mateixa línia.

11. Reduir el consum d'aigua: un terç del consum se'n va pel vàter

El lavabo -dutxa, pica i vàter-és el lloc on s'originen dues terceres parts del consum domèstic d'aigua. Actuar-hi assegura, lògicament, una bona reducció en el consum. Més enllà de la idoneïtat o no d'utilitzar aigua prèviament potabilitzada per fer-lo servir, l'elecció d'un vàter nou amb un sistema de doble descàrrega permet reduir de 10 a 6 litres la quantitat d'aigua que expulsa, a més de modular-ne la intensitat. Altres opcions passen per introduir una ampolla dins de la cisterna que en redueixi la capacitat, o bé instal·lar airejadors a les aixetes que facin minvar la quantitat que en raja. Aturar l'aigua mentre es raspallen les dents o s'ensabona el cos són dos elements més de sentit comú.

12. Reaprofitar l'aigua de la pluja per rentar el cotxe o regar les plantes

Instal·lar dipòsits d'aigües pluvials és una opció que no està en mans de tothom, perquè requereix que l'habitatge tingui unes condicions molt particulars, però és una opció idònia per regar els jardins o rentar el cotxe. Els aljubs àrabs o les domus romanes ja tenien en compte aquest factor per proveir les cases, i diversos municipis ja fa temps que utilitzen

les aigües freàtiques per netejar els carrers. Tot i així, encara hi ha passos a fer, especialment en el cas dels municipis costaners, perquè l'aigua de la pluja que s'escola pel clavegueram en direcció al mar serà cada cop més valuosa. En una mesura diferent, reaprofitar l'aigua de les piscines -un cop lliure de clor- també pot ser útil per al reg.

13. Apagar els llums quan no calen i renovar les bombetes

Prop del 7% de l'energia consumida a casa té a veure amb la il·luminació. Més enllà de substituir les bombetes per d'altres de baix consum, com les halògenes, pot resultar útil orientar la decoració de la llar per maximitzar la claror natural. Un dels mites sobre aquest punt té a veure amb els tubs fluorescents i el fet que mantenir-los encesos és més econòmic que apagar-los i encendre'ls. Un fluorescent gasta més energia en el moment d'il·luminar-se que mentre funciona, però el procés només dura uns segons i, per tant, no surt a compte deixar-los encesos durant minuts pensant que s'estalvia. L'encesa contínua sí que redueix la seva vida útil, però en una proporció tan petita que no compensa.

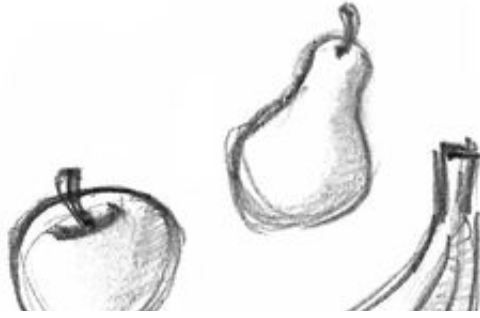
14. Apostar per operadors elèctrics que fomentin les energies renovables

Malgrat el recent decret del govern espanyol que penalitza l'autoconsum elèctric i, de retruc, aquells que instal·lin panells fotovoltaics, augmentar la generació d'energia neta sense emissions és una aposta de futur que no tindrà aturador. En els últims anys han sorgit diverses cooperatives energètiques que aposten per introduir més potència instal·lada al sistema provinent de l'energia eòlica o solar i, així, assegurar als seus socis que l'electricitat que reben a casa prové d'aquestes fonts. Som Energia, sorgida a Girona, va ser la primera a tot l'Estat i, actualment, ja té més de 22.000 socis. Pot ser una alternativa per a aquelles persones que no puguin instal·lar els seus propis panells solars.

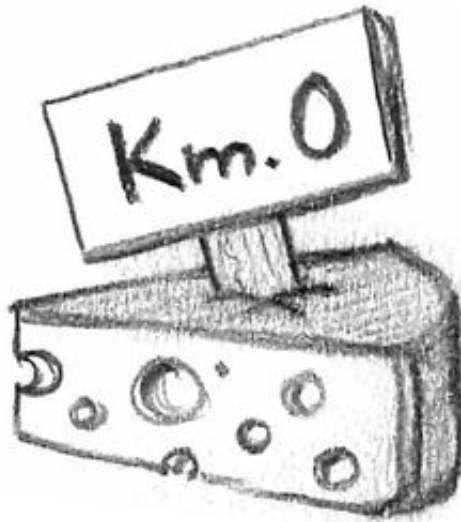
15. Estendre a l'aire lliure i rentar la roba a baixa temperatura

Aproximadament el 85% de l'energia que consumeix una rentadora la utilitza per escalfar l'aigua. Així doncs, fer servir programes que funcionin amb aigua freda, sempre que sigui possible, va més enllà d'evitar que una peça de roba pugui destenyir. Reduir la quantitat de detergent, fer servir programes curts, o bé netejar de tant en tant els filtres també permet que aquest electrodomèstic sigui més eficient. Estendre la bugada a l'aire lliure i aprofitar el sol i el vent perquè s'eixugui, en comptes d'utilitzar una assecadora, és una altra manera d'estalviar i, a més, no malmet tant la roba. Les rentadores de càrrega frontal acostumen a gastar menys aigua i energia que de les de càrrega superior.

16. Menjar menys carn: la ramaderia és un dels principals contaminants

Deixant de banda els efectes sobre la salut que té un consum excessiu de carn, l'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO) ja va advertir el 2013 que la ramaderia, amb totes les cadenes productives associades, com el transport de pinsos, per exemple, suposa al voltant del 15% del total de les emissions d'efecte hivernacle d'origen humà. La descomposició dels fems també emet gasos i, especialment en el cas dels remugants, el seu procés digestiu genera una gran quantitat de metà -un gas més contaminant que el CO₂-. Davant d'un escenari en què la cabanya ramadera mundial no deixa de créixer, reduir el consum que fem de carn també pot beneficiar el clima.

17. Consumir més productes de temporada i de quilòmetre zero

Qualsevol aliment que es trobi al supermercat ha viatjat, de mitjana, centenars de quilòmetres. Aquesta és una de les raons per les quals va sorgir fa tres dècades a Itàlia l'associació Slow Food. La conscienciació social ha anat en augment i cada cop hi ha més

botigues i iniciatives que permeten comprar productes de proximitat. És la millor manera de reduir les emissions que genera el transport. Tot i que és possible mirar l'etiquetatge per garantir l'origen del que es compra, és fàcil entendre que menjar maduixes o cireres al gener no és gaire lògic. No és només un tema mediambiental, i és que comprant productes locals s'assegura la creació de riquesa a l'entorn i es manté l'activitat del sector primari.

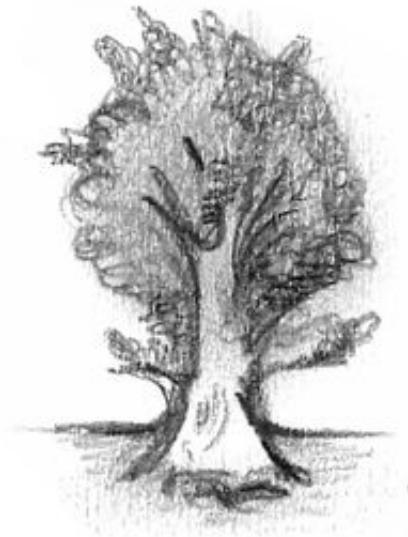
18. Escollir aliments ecològics i evitar el menjar processat

L'ús de productes químics per millorar el rendiment de les collites no ha parat de créixer. A banda dels problemes ecològics que pot comportar per l'empobriment dels sòls o la contaminació de l'aigua -només cal fixar-se en l'excés de nitrats a la plana de Vic-, hi ha el problema afegit que es tracta de productes finits. És paradigmàtic el cas dels fosfats, un fertilitzant essencial per a l'agricultura i que té una distribució molt desigual entre països rics i pobres. Els aliments ecològics, a més de tenir menys químics, també garanteixen un equilibri futur de la cadena alimentària i originen menys emissions en el seu procés de producció. El mateix passa amb el menjar poc processat per la indústria.

19. Beure aigua embotellada amb moderació

Recomanar deixar de beure aigua embotellada és un consell controvertit. Els que en compren assumeixen el sobre esforç per una qüestió que consideren sanitària, i és difícil que hi renunciïn. La realitat, però, és que l'aigua de l'aixeta és fins a 500 vegades més barata i compleix els mateixos estàndards de qualitat, a més de superar tots els controls. La diferència radica en la despesa energètica que suposa la fabricació d'ampolles, taps i etiquetes, a més del transport. Segons el sector català d'envasadors d'aigua, l'any 2012 es van generar 1.100 milions d'envasos -el 90% ampolles i la resta garrafes-. En cas de consumir-ne, comprar recipients grans i reciclar-los sí que són dos consells preceptius.

20. Plantar arbres i extremar la precaució per evitar incendis

Els arbres i les plantes són agents essencials per lluitar contra el canvi climàtic, perquè gràcies a la fotosíntesi retenen carboni i limiten la presència de CO₂ a l'atmosfera. Prop del 60% del territori català són boscos, sobretot joves. Es tracta d'un percentatge més elevat que el d'altres països veïns i està en expansió, fruit de l'abandonament rural progressiu. El creixement comporta un augment de la necessitat d'aigua, i és per això que més enllà de plantar arbres, cal assegurar una gestió forestal correcta que preservi el millor funcionament possible d'aquests pulmons. Lluitar contra els incendis forestals no només serveix per preservar aquest patrimoni, sinó que també evita l'emissió de més gasos.

21. Comprar fusta amb segells que n'assegurin un origen sostenible

La desforestació de les selves tropicals és un dels grans problemes mediambientals del moment, i per això assegurar l'origen sostenible de la fusta que es compra és una manera de fer-hi front. Malgrat que a Catalunya la superfície arbrada no deixa d'augmentar, el mercat de la fusta només representa un 1,3% del total del volum de negoci de la indústria. Les calderes de biomassa poden ajudar a revertir la situació i, tot i que la crema suposa l'emissió de CO₂, permet compensar la factura de gas i dièsel. Assegurar fusta de proximitat té un aplicació directa aquests dies: la tria de l'arbre de Nadal. Reciclar-lo després de festes va permetre l'any passat a Barcelona millorar la qualitat de 3.500 m de parterres.

22. Imprimir només el que és imprescindible i per les dues cares del paper

La irrupció de la informàtica i d'internet havia de suposar la fi del paper a les oficines però, paradoxalment, s'utilitza més ara que no a l'època de les màquines d'escriure. L'any 2011, per exemple, es calcula que a escala mundial es van imprimir 3,09 bilions de pàgines -amb

un augment d'un 7,5% als països emergents i una reducció d'un 5% als més rics-. A Catalunya es calcula que la quantitat de paper que s'utilitza per persona i dia en un oficina és de 35 fulls. A més de fomentar el paper reciclat, hi ha diverses maneres de reduir-ne el consum, com també de tinta: reutilitzar el paper, imprimir a doble cara i només quan sigui necessari i reduir el cos del text abans de fer-ho són tres exemples senzills.

23. Rebaixar el consum de plats i coberts de plàstic i tovallons d'un sol ús

Una ampolla i gots de vidre per servir l'aigua a les reunions, dur l'entrepà dins d'una carmanyola, tovallons de roba per als àpats diaris i una vaixela reutilitzable quan s'organitza una trobada més nombrosa. Tot i que els plats, coberts i gots de plàstic són molt útils en determinades circumstàncies representen un gran exemple del que suposa un consum poc responsable mediambientalment, i per això cal ajustar-ne la compra. El seu procés de fabricació comporta la despesa d'energia i de matèries primeres però, un cop usats, la majoria de les vegades acaben a les deixalles sense ni tan sols una segona oportunitat. El draps i les baietes també són més eficients i tenen més recorregut que el paper de cuina.

24. Reduir els viatges laborals i apostar per les videoconferències

Segons l'Associació Internacional del Transport Aeri (IATA), el 2014 l'aviació mundial va emetre 714 milions de tones de CO₂, prop del 2% del total de les emissions imputables a l'activitat humana. El Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (IPCC) eleva aquest percentatge fins al 3,5%, però en el que coincideixen tots dos és que aquestes xifres creixeran en un futur, fruit de l'extensió dels viatges, potser fins a comprometre la reducció que hi hagi en altres sectors. Prioritzar el tren quan sigui possible, perquè no fa servir combustibles fòssils, o bé fer més reunions a distància utilitzant les noves tecnologies poden ser dues bones alternatives per reduir aquest tipus de desplaçaments.

25. Deixar el cotxe a casa i prioritzar el transport públic i la bicicleta

Després d'anys en què la crisi va fer baixar el nombre de vehicles privats que entren i surten de Barcelona, actualment la xifra ha repuntat fins als 876.000 cotxes diaris, mentre que els diferents tipus de transport públic a l'àrea metropolitana protagonitzen uns 2,5 milions de desplaçaments. El diferencial entre els desplaçaments interns i externs és abismal, perquè mentre que dins de la ciutat la majoria de la gent es mou a peu i en metro, el transport privat guanya quan cal sortir o entrar. La millora del transport públic és fonamental, però també cal augmentar l'ínfim 2% de desplaçaments diaris que es fan en bicicleta. Al cap i a la fi, els motors de combustió dels vehicles provoquen el 40% de les emissions.

26. Comprar un vehicle elèctric o compartir-lo amb altres usuaris

A causa de la situació de precarietat del transport públic en molts indrets de l'àrea de Barcelona, fer servir el cotxe privat esdevé una necessitat. L'extensió del vehicle elèctric podria pal·liar aquesta situació, però la falta d'infraestructures i l'elevat preu que tenen ha fet que, lluny dels 76.000 que preveia el Govern l'any 2010, actualment només en circulin uns 3.100. Fomentar altres vehicles baixos en emissions o amb combustibles híbrids és una estratègia a mig camí, com ho és compartir el desplaçament amb altres usuaris per augmentar-ne l'ocupació mitjana. Plataformes com Carsharing o BlaBlaCar fa temps que funcionen i demostren que l'economia col·laborativa té recorregut i també és una bona opció.

27. Incrementar el coneixement per saber què diu la ciència

La informació és poder, i davant d'un escenari en què fer previsions futures sobre els efectes del canvi climàtic està subjecte a actualitzacions, elevar el coneixement de cadascú i informar-se sobre què diu la ciència és útil per millorar la capacitat d'actuació. Desmitificar el discurs negacionista és imprescindible per evitar que la temperatura pugui més de dos graus centígrads respecte a l'era preindustrial, el punt de no-retorn que s'ha fixat, i més quan les temperatures baten nous rècords cada any i es calcula que ja s'ha assolit la meitat d'aquest augment. Les investigacions sobre el canvi climàtic s'han multiplicat, però contribuir pressupostàriament al seu desenvolupament també és necessari.

28. Pressionar els governs perquè apliquin polítiques respectuoses

Les decisions que tenen més impacte en la lluita contra l'escalfament global, com és el foment de les energies renovables, necessiten la voluntat política dels governs respectius. Igual que la indústria de l'automòbil o el sector petroler actuen com a lobis, una societat organitzada que pressioni en favor del medi ambient pot donar peu a administracions més conscienciades. És cert que s'estan fent passos en la direcció correcta, però potser no amb la velocitat necessària, i és en aquest context que l'activisme mediambiental guanya importància. Passa el mateix amb la manera de consumir, en què la capacitat d'elecció dels individus pot actuar com a palanca de canvi.

29. Escollir vacances i escapades que respectin el medi ambient

La tendència va en augment i fa temps que els allotjaments que ofereixen vacances més sostenibles registren creixements. L'ecoturisme està en auge i surt a compte, com ja demostrava un informe del 2007 del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible (CADS) del Govern, que recollia diferents experiències en l'àmbit europeu i remarcava la utilitat que les administracions s'impliquessin, per exemple, amb la concessió de

certificats. A l'hora de viatjar a l'exterior, triar les opcions més respectuoses amb el medi ambient també és una manera de popularitzar-les. Un cop a l'hotel, una manera senzilla de vetllar pel medi ambient pot ser demanar que no canviïn les tovalloles cada dia.

30. Protegir la biodiversitat i preservar les espècies en perill d'extinció

Lluitar contra les espècies exòtiques invasores -prop d'un 15% de les 1.120 espècies que s'han detectat a Catalunya- no representa una millora del clima per ella mateixa, però la consciència sobre la defensa de la biodiversitat sí que ho és, com han demostrat els estudis d'ecòlegs de tot el món sobre els beneficis econòmics que s'obtenen dels ecosistemes que funcionen bé. A més a més, la defensa dels animals en perill d'extinció està estretament vinculada a la defensa dels hàbitats on viuen, perquè moltes vegades l'origen de la seva regressió és la degradació d'aquests indrets. Garantir la viabilitat de l'ós bru als Pirineus, per exemple, és preservar els boscos i les muntanyes on viuen.